

**Приватний вищий навчальний заклад
«Університет Короля Данила»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Університету

«30» серпня 2016 р., протокол № 1

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

у зв'язку зі зміною назви Університету

«29» грудня 2017 р., протокол № 5

Ректор

А. І. Луцький

Положення

**про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в
Приватному вищому навчальному закладі «Університет Короля Данила»**

І. Загальні положення

1. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти в Приватному вищому навчальному закладі «Університет Короля Данила» (далі Положення) розроблено з метою запобігання плагіату в наукових, навчально-методичних та навчальних працях науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету, аспірантів та студентів.

2. У даному положенні використовуються терміни у таких значеннях:

Автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір (З У «Про авторське право і суміжні права»).

Співавторами є особи, спільною творчою працею яких створено твір.

Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Твір – інформація, як результат наукової, навчальної чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті університету (монографія, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації, кваліфікаційна робота тощо).

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої

твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату спрямована на запобігання та виявлення таких різновидів плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою, без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі – розміщеної в мережі Інтернет).

II. Система заходів запобігання, виявлення академічного плагіату; притягнення до відповідальності за академічний плагіат

1. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи з:

- профілактики та створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах, наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях;
- притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

2. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

навчальні (курсіві роботи (проекти) тощо) та кваліфікаційні (дипломні роботи (проекти)) роботи здобувачів вищої освіти ступенів «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр», науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації вченої ради університету до видання, а також дистанційні курси. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють завідувачі кафедр;

рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів тощо), організацію перевірки яких здійснюють головні редактори наукових журналів, керівники структурних підрозділів, які організують відповідні заходи; дисертаційні роботи і автореферати, організацію перевірки яких здійснюють секретарі спеціалізованих рад.

Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду спеціалізованою радою, редакційною колегією або кафедрою.

3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату поширюється на наукові та навчальні праці науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету, здобувачів вищої освіти та осіб, прикріплених до

університету з метою здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) поза аспірантурою.

4. Профілактика та створення умов, що унеможливають академічний плагіат, включає:

- формування, видання та розповсюдження Рекомендацій з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на матеріали, використані у письмових роботах;

- ознайомлення науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету, а також осіб, які навчаються, з цим Положенням та з іншими документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;

- введення до освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з вищою освітою навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними та вторинними інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності;

- сприяння органам студентського самоврядування, науковому товариству студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених в ознайомленні осіб, які навчаються, з правилами наукової етики;

- включення до виховної роботи факультетів, кафедр, освітніх центрів заходів із формування у здобувачів вищої освіти етичних норм, що унеможливають академічний плагіат;

- розміщення на веб-сайтах періодичних видань університету викладу етичних норм публікування та рецензування статей;

- публічний захист письмових робіт;

- постійний контроль за тематикою кваліфікаційних робіт (для дисертацій перевіряє тематика за останні 5 років через всі доступні бази даних України та зарубіжжя; для магістерських робіт перевіряє тематика, затверджена в межах Університету, за останні три роки, для курсових – за останній рік);

- розміщення цього Положення на офіційному Web-сайті Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького.

5. Науковим керівникам і консультантам в обов'язковому порядку ознайомити із цим Положенням студентів, аспірантів, докторантів і здобувачів та на всіх етапах виконання наукових робіт контролювати й попереджувати факти плагіату.

6. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових творів (окрім дисертацій і фахових видань університету), кваліфікаційних робіт та навчальних видань:

- усі письмові роботи виконуються здобувачами вищої освіти самостійно під керівництвом наукового керівника. Оформлення письмової роботи має відповідати вимогам щодо її написання згідно з методичними вказівками, розробленими і затвердженими в університеті;

- усі підготовлені до друку наукові твори та навчальні видання розглядаються на засіданнях (наукових семінарах) кафедр, інших структурних підрозділів, у яких працюють автори творів;

– усі письмові роботи, з метою перевірки на плагіат, подаються відповідному структурному підрозділу (кафедра, НДІ тощо) в електронній формі на визначену електронну адресу;

– при рекомендації твору до друку він має бути перевірений на відсутність академічного плагіату;

– науково-педагогічні працівники при представленні завершених рукописів наукових і навчально-методичних праць та засобів навчання на розгляд на засіданні кафедри для рекомендації до видання подають завідувачу кафедри разом із роботою її електронну версію і заяву із зазначенням автора (авторів), назви роботи, наукового керівника (за наявності) та твердженням про оригінальність твору та відсутність в ньому неправомірних запозичень (додаток А). Якщо попередньо проводилася самоперевірка рукопису на плагіат, то у заяві вказується ким і за допомогою яких програмно-технічних засобів здійснювалася така перевірка, а також визначений за її результатами відсоток оригінальності тексту.

7. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових періодичних видань університету: перед поданням на розгляд ученої ради періодичного наукового видання університету редакційна колегія перевіряє прийняті до опублікування статті на відсутність академічного плагіату.

8. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при рекомендації до захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів. При розгляді дисертації, виконаної в університеті, на науковому семінарі (засіданні кафедри) проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату. Перед прийняттям дисертації, поданої для захисту до спеціалізованої вченої ради університету, проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату, про що подається відповідна довідка.

9. Для технічної підтримки перевірки наукових та навчальних праць на наявність академічного плагіату на офіційному сайті університету розміщується посилання на сервіси з перевірки наукових праць на наявність плагіату.

10. Відповідальність за академічний плагіат передбачає:

– відповідальність науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями та Правилами внутрішнього розпорядку університету.

– науково-педагогічні працівники, що публікують наукові та навчально-методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування;

– виявлення факту академічного плагіату (копіляції) у письмових роботах можливе на етапі представлення вченому секретареві, в редакційну колегію або для розгляду на засіданні вченої ради з метою рекомендації до друку – для наукових робіт (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт тощо); на етапі розгляду на засіданні кафедри творів викладачів, що вимагають ухвалення кафедри; на етапі подання на перевірку викладачеві студентських робіт (кваліфікаційні роботи спеціаліста та магістра);

– встановлення факту низького відсотка (менше 40%) оригінальності матеріалів наукових публікацій, що подаються вченому секретарю чи редакційній колегії видання може бути підставою для відмови у прийнятті матеріалів до розгляду або відправлення матеріалів на доопрацювання;

– особа, яка виявила академічний плагіат (компіляцію) у вже опублікованих творах, що є науковими роботами (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, дисертація і т.д.), службовою запискою повідомляє про це проректора з наукової роботи;

– викладач, який виявив низький відсоток оригінальності у творах студента (кваліфікаційні роботи спеціаліста та магістра) попереджає про це автора і виносить рішення про не допуск до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або про видачу нового варіанта завдання, а у разі незгоди автора - інформує службовою запискою завідувача кафедри, на якій виконано роботу. Не самостійно виконані роботи студентів не можуть бути позитивно оцінені або взагалі не допускаються до захисту;

– факт академічного плагіату у творах студентів та у творах науково-педагогічних працівників, здобувачів наукового ступеня – може бути констатований комісією, створеною на підставі розпорядження проректора з наукової роботи;

– науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту;

– разі виявлення академічного плагіату в дисертації на здобуття наукового ступеня така дисертація знімається із захисту, незалежно від стадії розгляду, без права повторного захисту;

– виявлення двох і більше фактів плагіату (компіляцій) у творах докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня може бути підставою для виключення з докторантури (аспірантури) чи відкріплення здобувача від кафедри;

– відповідно до правил встановлених ч. 6 ст. 6 ЗУ «Про вищу освіту» до захисту допускаються дисертації (наукові доповіді), виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

– плагіат, а також фальсифікація результатів перевірки рукописів творів на виявлення рівня оригінальності тексту та неправомірних запозичень, розглядаються як порушення трудової дисципліни, яке передбачає надання пояснювальної записки про причини плагіату на ім'я ректора. За підсумками розгляду пояснювальної записки на автора може бути накладено дисциплінарне стягнення;

– встановлення фактів плагіату (компіляцій) у вже опублікованих творах є підставою для офіційного вибачення перед авторами публікацій, матеріали яких незаконно використовувались.

11. Порядок подання апеляції та її розгляд:

– у випадку незгоди з висновком наукового керівника (консультанта) чи спеціально створеної комісії, щодо виявлення факту плагіату (компіляцій) у

творі, автор має право у триденний термін з моменту виявлення, подати письмову апеляційну заяву на ім'я проректора з наукової роботи;

– для розгляду апеляційної заяви студента створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується розпорядженням проректора з наукової роботи з найбільш досвідчених та авторитетних викладачів відповідних кафедр (загальний склад не більше 5 осіб);

– для розгляду апеляційної заяви викладача, докторанта, аспіранта, здобувача створюється апеляційна комісія із числа професорів відповідного профілю;

– голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження проректора з наукової роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності;

– у випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів;

– сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, твір якої розглядається апеляційною комісією;

– за результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії зберігаються:

- щодо академічного плагіату (копіляцій) у працях студентів – у деканаті;
- щодо академічного плагіату (копіляцій) у працях викладачів, докторантів, аспірантів, здобувачів – у науково-дослідній частині університету.

Завідувачу кафедри _____
Назва кафедри

Прізвище, ім'я, по батькові завідувача кафедри

Прізвище, ім'я, по батькові заявника (заявників) –
автора (авторів) твору у родовому відмінку

Заява

Я(ми) , автор(и) _____ « _____ »,
Вид твору Назва твору
засвідчую(ємо), що поданий мною (нами) твір презентує самостійно проведене дослідження і не містить плагіату.

Твір перевірявся _____ на наявність плагіату за допомогою
Вказати ким здійснювалась перевірка
програмних засобів _____. Рівень оригінальності твору за
Назва програмного засобу
результатами перевірки становив _____ відсотків. Всі виявлені у творі
запозичення є правомірними, а саме _____.

Автор(и) надає(ють) дозвіл на перевірку твору на оригінальність відповідальними особами Університету з метою запобігання плагіату.

Автор(и) гарантує(ють), що ним(и) одержано всі необхідні дозволи на використання у даному творі матеріалів, що охороняються авторським правом.

Автор(и) гарантує(ють), що твір ніде раніше не публікувався і не поданий до інших видань.*

Автор(и) надає(ють) право видавцю редагувати, адаптувати і модифікувати, перекладати на будь-яку мову, видавати, а також поширювати твір необмеженим накладом у будь-якому вигляді та форматі на будь-яких носіях інформації і будь-якими способами.**

Дата

Підпис

Прізвище, ім'я, по батькові***

Примітки:

* для творів, що підлягають рекомендації до друку (наукових статей, рукописів монографій,

підручників, навчальних посібників тощо)

** для творів, які подаються для опублікування у виданнях та видавництві Університету

***заява має містити підписи всіх авторів твору

Програми для перевірки тексту на унікальність (безкоштовні):

- 1) **Advego Plagiatus** <http://advego.ru/plagiatus/>
- 2) **Etxt Antiplagiat** <http://www.etxt.ru/antiplagiat/>

Онлайн сервіси перевірки на плагіат.

- 1) **ANTIPLAGIAT** <http://www.antiplagiat.ru/>
- 2) **CONTENT-WATCH** <http://www.content-watch.ru/text/>
- 3) **TEXT.RU** <http://text.ru>
- 4) **StrikePlagiarism.com**
- 5) **PR-CY.ru**
- 6) **PlagiarismCheck**